Fra Det Kgl. Biblioteks tekstportal (tekster.kb.dk)

Forfatter: Heiberg, P. A.

Titel: Udrag fra Rigsdalers-Sedlens Hændelser

Citation: Heiberg, P. A.: ”Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter”, i Heiberg, P. A.: *Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter*, udg. af Otto Borchsenius ; Fr. Winkel Horn , 1884, s. 23. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-heibergpa01val-shoot-idm140167182513824.pdf (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter

Laura var et ungt Fruentimmer af en naturlig god Karakter og et ædelt Hjærte, som Opdrageren ikke heller havde forsømt at forbedre. Hendes Fader, der var Enkemand og lidet over den borgerlige Stand, samt besad en tilstrækkelig Formue, elskede denne sin Datter med den heftigste foderlige Kjærlighed. Den største Fejl, han i hendes Barndom havde mærket hos hende, var lidet større Sparsommelighed, end han, som en af Naturen og Vanen godgjørende Mand, ønskede at finde hos sin Datter. For at opmuntre hende til Godgjørenhed forsømte han ingen Anledning til at holde Lovtale over denne Dyd, ingen Lejlighed til at give hende smaa Foræringer, saa at hun altid havde en liden Kasse imellem Hænderne, ligesom hun heller ikke manglede nogen af de for et Fruentimmer af hendes Alder altid behagelige Smaating og Prydelser. Som en gavmild, godgjørende og tillige formuende Mand kan man let indse, at han var en Hader af Lotterier, især af Tallotteriet, og derfor ikke heller havde forsømt at indprente sin Datter den samme Afsky. Hun turde altsaa ikke lade sin Fader mærke, at hendes Begjærlighed efter en Gevinst havde forfort hende til at forsøge sin Lykke i Tallotteriet med en ubetydelig Summa. Tabet heraf smertede hende, det maatte oprettes, og for at faa Sedler hentet maatte hun vælge en fortrolig. Balget faldt ulykkeligvis paa Tjeneren. Fortrolighed med sine Forældres Tjenestefolk er altid et Barn skadeligt, og her blev det dobbelt Spillet blev fortsat, og siden den fortroliges Sportler vare bestemte til en Del af Gevinsten, saa forstaar det sig selv, at han bestandig for ethvert Tab raadede til at fordoble Indsatsen, for at hun i det mindste, som han sagde, kunde komme skadesløs 24
derfra. Hertil kunde hendes egen Kasse og hendes Faders Gavmildhed selv ikke forslaa. Kassen var aldeles sprænget, og denne Tanke var hende utaalelig. For at indhente sit Tab vovede hun forste Gang, efter hendes fortroliges Indskydelse, at pantsætte en af de Kostbarheder, som hendes Fader havde foræret hende. Imod al hendes Formodning tabte hun, og et nyt Smykke maatte vandre ud for at blive mere lykkeligt og redde det forrige. Hvert Tab forøgede hendes Bekymring og indgav hende ny Lyst til Gevinst. Saaledes gik paa en kort Tid Ure, Ringe, Ørenringe, Daaser og alle hendes Faders Foræringer. Nu havde hun intet tilbage uden sin Fortvivlelse og Frygt for sin Faders Vrede. Hendes dødelige Angst for at fornedre sig i en elsket Faders Øjne havde dog ikke hindret hende i at kaste sig for hans Fødder og tilstaa sin Forseelse, dersom ikke den afskyelige Tjeners Veltalenhed havde afholdt hende derfra. Han beklagede hendes fordærvelige Lyst, som han dog selv havde bidraget mest til at opvække, og som han fandt sin Regning i at vedligeholde; han forestillede hende, at Sagerne let kunde forandre sig, Lykken blive gunstigere og Tabet oprettes, uden at det skulde gjøre mindste Opsigt; at hun siden maatte fatte Afsky for denne Lyst; men at hendes Fader maatte ingenlunde vide, hvor dybt hun var falden; at en saadan Opdagelse vilde berøve hende al hendes Faders Kjærlighed og Agtelse, ja kanske dræbe ham før Tiden; at det sikreste Middel til at komme ud af Omstændighederne paa var at laane en liden Summa af hendes Faders Chatol, hvortil han præsenterede hende en falsk Nøgle. Det første Trin til nedrige handlinger koster altid meget, men naar de understøttes af falske Skingrunde, hvor let kan da ikke en Svaghed, som vi skamme os ved at have begaaet, trække Forbrydelser efter sig? Laura vovede dette ulyksalige Skridt, for første og sidste Gang, som hun sagde: men dette øjeblik var det alene, som Tjeneren havde ventet efter. Nu forandrede han sin hele Opførsel. Hans Ærbødighed forsvandt. Han troede ikke at skylde sin Herres Datter den mere, siden han var Medvidere i 25
hendes Forbrydelse. Hun mærkede det ikke ret i Begyndelsen, uagtet hun vel syntes, at han tiltog sig Friheder, som hun i den forbigangne Tid aldrig vilde have tilstedet ham. Siden, efterhaanden som hendes Forseelser ved Hjælp af hans Overtalelser formeredes, voxede ogsaa hans Uforskammenhed, saa at han endog til sidst aftruede hende de største Beviser paa Fortrolighed. Nu gik alting op og ned efter Tjenerens Godtbefindende. Sølvskabet tømmedes; Pengene i Khatolskuffen formindskedes; og da omsider hendes Forbrydelser bleve alt for synlige, saa blev hun til sidst nødt til at gjøre sin Fader paa én Gang to Tilstaaelser, som lagde ham i Graven, hvorpaa Laura, for at undgaa én Beskæmmede, maatte finde sig i en anden, nemlig at ægte Tjeneren, der blev hendes Tyran, og hvis uforskammede Medhandling tillige med hendes egen sildige Fortrydelse forkortede hendes Dage.